Klassieke muziek voor jonge kinderen: 'Onderschat ze niet'

Het Brackmanstrio speelt waarover Willem Jeths vertelt © Mats van Soolingen

Componist Willem Jeths legt jonge kinderen klassieke muziek uit. 'Ik heb bij mijn ouders moeten zeuren om op muziekles te mogen.'

DOOR: BART NAUTA 14 NOVEMBER 2016, 11:13

'Van componisten denken mensen dat ze hele ingewikkelde dingen doen, maar ik ben ook maar iemand van vlees en bloed," zegt Willem Jeths (57) in de goed gevulde Grote Zaal van het Muziekgebouw aan 't IJ.

Jeths is te gast in Open je Oren!, een concertreeks voor kinderen waarin muzikanten vertellen over hun muziek en spelen.

Jeths was in 2014 als eerste Componist des Vaderlands ambassadeur van de klassieke muziek. Vanmiddag wil hij klassieke muziek voor kinderen begrijpelijk maken en laten zien wat een componist doet: hoe hij bijvoorbeeld partituren maakt - en wat voor moois daaruit kan komen.

Dieuwertje Blok presenteert. Op de dag dat Sinterklaas aankomt in Amsterdam fluisteren de kinderen enthousiast: "Daar is ze, daar is Dieuwertje!" Ze vertelt dat er vandaag een componist op bezoek is. "Weten jullie wat dat is?" De zaal blijft stil.

"Componeren is inderdaad geheimzinnig maar vandaag gaan we uitvinden hoe het werkt."

Muzikale oren

In de huiskamer van Blok - twee fauteuils rond een oosters tapijt op het podium - neemt Jeths plaats. Rechts daarvan is het Brackman pianotrio - bestaande uit de twintigers Anne Brackman op de piano, haar broer Tim Brackman op viool en cellist Kalle de Bie. Zij brengen vanmiddag de muziek van Jeths ten gehore.

Jeths werd volgens zijn opa geboren met 'muzikale oren'. Hij legt uit dat hij op jonge leeftijd ontroerd raakte van klassieke muziek. "Ik kreeg tranen in mijn ogen toen ik een vriendje piano hoorde spelen. Dat wil ik ook, dacht ik. Ik heb bij mijn ouders moeten zeuren om op muziekles te mogen."

> "Klassieke muziek was voor mij een eigen vertrouwde wereld om in weg te vluchten"
>
> *Willem Jeths*

Er werd al gauw een piano van vijftig gulden in huis gehaald.
Vroeger bracht Jeths' tante Bep hem met walsjes van Strauss in vervoering. Pianiste Anne Brackman laat ze direct laat horen.

"Ik ging er helemaal in op, ik kreeg er kippenvel van."

Als kind werd Jeths gepest omdat hij dik was, bij gymnastiek werd hij als laatste gekozen. "Klassieke muziek was voor mij een eigen vertrouwde wereld om in weg te vluchten."

Kinderfeestje

Een pianoleraar spoorde Jeths aan om componist te worden. "Wil iemand in de zaal ook componist worden?" vraagt Blok. De vinger van Amina (8) schiet omhoog. Muziek maken lijkt haar wel wat. Ze is hier vanwege het kinderfeestje van de jarige Ziva (8) met nog acht vriendinnetjes. Ziva's zusje Lume (5) en ouders Nicole en Guido Vlottes zijn er ook.

Soms zijn de meiden onrustig, ze kletsen af en toe gevolgd door een 'ssst' van een ouder. Dan kijken ze weer achterom of naar het plafond en maakt een meisje een vlecht in haar haar. "Een kinderfeestje met een grote groep jonge meiden is een pittige klus," zegt vader Vlottes. "Maar onderschat ze niet: ze staan open voor alles."

> " Een meisje met een Star Warstrui komt overeind bij de omineuze beginakkoorden"

Bij een opzwepend stukje Haydn danst een aantal meiden mee en imiteert Pitou (8), ook een van de kinderfeestjesgangers, het strijken van de cellist. De muziek is vanmiddag de uitlaatklep voor hun energie.

Strijkstokken

Dan volgt het door Jeths geschreven stuk Chiamus. Een meisje met een Star Warstrui komt overeind bij de omineuze beginakkoorden. Kinderen schrikken op bij een plotselinge pianodreun. De meiden stuiteren mee met het springen van de strijkstokken op de snaren. Blok: "Spannende muziek vind ik het." "Ja!" roept een koor van kinderen.

Na het concert snellen de vriendinnen het podium op om met Blok op de foto te gaan. Jeths vond het waanzinnig om te doen. "Het was muisstil in de zaal, de kinderen zaten er helemaal in - dat was ongelooflijk mooi om te zien. Ik hoop dat ze hebben genoten en hebben geleerd dat er met klassieke muziek genoeg te beleven valt."

Een springende snaar van de viool is voor Ziva het hoogtepunt, maar de muziek vindt ze ook heel mooi. "Vooral toen de muziek heel snel ging en dan weer rustig." Pitou vindt het een wat een lange zit. Ziva reageert: "In de bioscoop moet je ook lang zitten."

De volgende Open je oren! is op 8 januari in het Muziekgebouw aan 't IJ om 15.00 uur. Dan vertelt dirigent Ton Koopman over barokmuziek.